

AGORANOMI

Deze rubriek staat open voor iedereen die op het gebied van de ruimtelijke ordening iets wil aankondigen of bespreken. Kopij sturen naar de redactie, zie colofon op blz. 3. Samenstelling: Kees van der Meulen, Max Popma.

Programmeerstudies

Het Programmeringsoverleg Ruimtelijk Onderzoek (P.R.O.) is een commissie van deskundigen op het gebied van het ruimtelijk onderzoek binnen het Nederlands Instituut voor Ruimtelijke Ordening en Volkshuisvesting. Haar doelstelling is het afstemmen en coördineren van onderzoek op het terrein van de Ruimtelijke Ordening. Zij tracht deze doelstelling te bereiken door het (laten) verrichten van zogenaamde *programmeerstudies* op deel-terreinen van het ruimtelijk onderzoek, het geven van adviezen omtrent de meest gewenste richting van dit onderzoek, het stimuleren van overleg tussen instanties die werkzaam zijn op dit terrein en door te fungeren als platform voor programmeringservaringen. In 1987 en 1988 verschenen onder andere de onderstaande programmeerstudies.

Naoorlogse wijken

Een belangrijk deel van de naoorlogse woningvoorraad lijdt onmiskenbaar aan ouderdomsverschijnselen. Omdat er alle aanleiding is de naoorlogse voorraad te zien als een onderwerp van stedelijk beheer en zelfs van stedelijke herstructurering, is het P.R.O. van mening dat studie in het kader van de ruimtelijke ordening een belangrijke bijdrage aan de bestrijding van de problemen zou kunnen leveren. Aan de afdeling Sociaal-Geografisch en Bestuurskundig Onderzoek van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten is gevraagd een programmeeronderzoek te verrichten op dit gebied. De resultaten hiervan zijn verschenen in het boekje *Herinrichting en beheer van naoorlogse wijken*; een programmeerstudie. Er worden aanbevelingen gedaan, die onder andere moeten leiden tot onderzoek dat gericht is op het voorkomen van problemen en tot verregaande samenwerking bij de uitvoering van dat onderzoek.

Technologie

Na de omwenteling in de landbouw en de industriële revolutie zullen de huidige technologische ontwikkelingen de volgende aanzet zijn tot veranderingen in de samenleving. Tot nu toe hebben onderzoeksresultaten niet geleid tot duidelijke inzichten in de wijze waarop en de mate waarin technologische ontwikkelingen van invloed kunnen zijn op de ruimtelijke inrichting van de samenleving. Er zou daarom meer onderzoek moeten worden gedaan naar de factoren en omstandigheden waaronder nieuwe technologieën

wel of geen brede toepassing vinden in de samenleving'. Met behulp van ruimtelijk onderzoek kan worden nagegaan in welke mate de ruimtelijke ordening belemmerend werkt of voorwaarden scheppend kan functioneren ten aanzien van technologische ontwikkelingen. Deze conclusies kunnen worden getrokken uit de programmeerstudie *Technologie en Ruimte*, geschreven door onder andere drs. J.W. de Koning, drs. D. Hanemaayer en prof. dr. M. de Smidt.

Informele economie

Uit recent onderzoek is naar voren gekomen dat de informele economie niet beschouwd kan worden als een marginaal fenomeen binnen de westerse economieën. Informeel-economische ontwikkelingen zullen naar verwachting dan ook effect hebben op de toekomstige samenlevingsverbanden en de ruimtelijke inrichting van de maatschappij. Van de hand van drs. P. Renooy (Stichting Regioplan) verscheen het boekje *Ruimte voor Informele Economie*. Het betreft een programmeerstudie, gericht op oplossingen voor de knelpunten die bestaan bij het onderzoek naar de informele economie en de ruimtelijke gevolgen daarvan. Er wordt onder andere een conceptuele basis gelegd voor toekomstig onderzoek in deze richting en verder wordt een mogelijk plan voor dergelijk onderzoek opgesteld.

Alle studies zijn te bestellen bij: Secretariaat P.R.O. Mauritskade 23, 2514 HD 's-Gravenhage. Tel: 070 - 602775. De boekjes kosten f 10,-.

Boek buitenlandse ondernemingen

Op 19 mei jl. vond in Den Haag een symposium plaats over buitenlandse bedrijven in Nederland. De lezingen die daar werden gehouden zijn onder redactie van J.A.A.M. Kok en P.H. Pellenburg gebundeld tot het boek *Buitenlandse bedrijven in Nederland, werving in een Europees perspectief*, dat als nr. 48 is verschenen in de reeks Nederlandse Geografische Studies. Er staan artikelen in over de internationalisatie van de Nederlandse economie, het investeringsklimaat, de vestigingsplaatskeuze en de acquisitie. Ook de discussie, die tijdens het symposium werd gevoerd, komt uitgebreid aan de orde.

Het boekje kost f 17,50 en is te bestellen bij het Geografisch Instituut van de RU Groningen, Postbus 800, 9700 AV Groningen. Tel: 050 - 633896

De Nederlandse Geografendagen

Van 19 tot en met 21 oktober worden in Rotterdam de **Nederlandse Geografendagen** gehouden, met als congresstema *modernisering van de samenleving*. De organisatiecommissie is er in geslaagd één van de kopstukken van de moderne geografie-beoefening aan te trekken om een inleiding op dit thema te verzorgen, namelijk David Harvey. Hij zal de eerste dag een beschouwing wijden aan de ruimtelijke aspecten van actuele ontwikkelingen op economisch, demografisch en ecologisch gebied. Deze drie gebieden geven de ingangen aan, via welke het thema zal worden benaderd. Het congres zal na de inleiding ook in deze 'hoofdstromen' worden opgesplitst. Naast de hoofdstromen komen verschillende andere thema's (onder andere de arbeidsmarkt) aan bod in werkgroepen en verder is het mogelijk deel te nemen aan een uitgebreid excursieprogramma.

Inlichtingen: Organisatie NGD '88, Economisch-Geografisch Instituut Erasmus Universiteit, Postbus 1738, 3000 DR Rotterdam. Tel: 010 - 4081464/4081461.

Geografenwerk organiseert 'markt'

De arbeidsmarkt in West-Europa is één van de thema's van de Nederlandse Geografendagen van dit jaar. Gezien de problematiek rond hun positie op de arbeidsmarkt, moeten geografen en planologen zich goed verkopen. Een 'markt' is hiervoor een uitgelezen plaats. Met de manifestatie *Geografen in de markt* wordt de brede inzetbaarheid van de geograaf/plaanoloog nadrukkelijk onderstreept. Een groot aantal geografen en planologen zal op de markt aanwezig zijn om het brede scala van bedrijven waar zij werken en hun functie binnen die bedrijven op een onderhoudende wijze voor het voetlicht te brengen. 'Geografen in de markt' belooft een bonte en levendige manifestatie te worden en is tijdens de Nederlandse Geografendagen op donderdagmiddag 20 oktober vanaf 13.00 uur voor bezoekers toegankelijk.

Inlichtingen bij de Stichting Geografenwerk. Tel: 020 - 279443.

Overzicht recente architectuur

De Stichting Wonen in Amsterdam organiseert een serie tentoonstellingen die een beeld geven van de belangrijkste ontwerpen die recentelijk op architecto-

nisch gebied in ons land zijn gerealiseerd. De eerste tentoonstelling betrof de kantoorarchitectuur en de tweede presentatie, die vanaf 28 mei 1988 bij de Stichting is te zien, heeft 'uitgaan en verkeer' tot onderwerp. Onder de gebouwen die worden getoond het Nederlands Danstheater in Den Haag (*Office for Metropolitan Architecture*) en het Centraal Station te Almere (*Architectenbureau Nederlandse Spoorwegen*). De tentoonstelling is te zien tot en met 27 juli; openingstijden maandag tot en met vrijdag 10 - 17 uur, zaterdag 13 - 17 uur. De derde serie, over bedrijfs- en overheidsgebouwen, start op 11 augustus en duurt tot en met 15 oktober en de vierde, met als onderwerp de woningbouw gaat op 3 november van start.

Stichting Wonen, Leidsestraat 5, 1017 NS Amsterdam. Tel: 020 - 230984.

Gratis Rooilijn nog verkrijgbaar

Bij de redactie van het tijdschrift *Rooilijn* zijn nog steeds kosteloos exemplaren verkrijgbaar van het themanummer over de Vierde nota. Hierin bijdragen van onder andere prof. Priemus, prof. Lambooy, prof. Faludi, prof. Van den Berg en mr. Witsen, die de nota vanuit wetenschappelijke optiek onder de loep nemen.

Schriftelijk aanvragen bij: Redactie Rooilijn, Jodenbreestraat 23, 1011 NH Amsterdam.

CAD-pakket bouw onder MS-DOS

ARCADE O. Harris bv, buro voor CAD toepassingen, levert het veel verkochte 2D/3D CAD-programma voor de bouw nu ook voor IBM-XT, AT en PS2-systemen en compatibles. Met het volledig onder MS-DOS werkende, Nederlandstalige programma ARKEY-PC kunnen snel en nauwkeurig plattegronden, aanzichten, schema's, isometrieën en perspectieven worden getekend. Naast 'hidden line'-perspectief biedt het programma 'hidden surface/shading'.

ARCADE O. HARRIS organiseert ook CAD-cursussen voor architecten, ontwerpers en technisch tekenaars. De cursusduur is drie dagen, waarin naast een algemene inleiding het praktische werken met CAD centraal staat.

Voor nadere informatie omtrent het ARKEY-programma: ARCADE O. HARRIS bv, M. Verburg - van der Vegte, Polanerbaan 13j, 3447 GN Woerden. Voor inlichtingen over de cursussen kunt u bellen met Monique Pels, tel: 03480 - 17590.